

RAUDOS

Motinos apgarbstymas

1. O tu mano motinėle, o tu mano dūsuonėle! Vakar tuo čėseliu* dūsavai ant lovelės, o šiandien ant baltos lentelės.
2. Mano motinėle, mano sengalvėle! O kas mane anksti rytelį prikels, o kas mane parėdys**? Gana nė žodelio nepavydėjai, vis pašnekinai.
3. Mano motinėle, mano širdele! Susirinko didelis pulkelis, nė vieno nešnekini, nė vieno nekalbini.
4. Mano motinėle, mano širdele! Budavoja tavei*** dvarelį be durelių, be stiklo langelių; kaip tu pakelsi tas lenteles, tą sierą**** žemelę; tu nematysi nei aušrelės auštant, nei saulelės užtekant.
5. Padėkavojau tau iki sieros žemelės, iki pačių kojelių, kad mane mažą užauginai, darbelių išmokinai.
6. O palieki mane siratėlę*****, mane vargdienėlę; o kur aš eisiu, rasiu takelius, kur dirbu, aš tik savo motinėlės nerasiu; mano motinėlė aukštam kalnely po siera žemele.
7. Užžels takeliai žaliais žolynėliais, užžels kapelis baltais dobilėliais, o aš savo motinėlės daugiau nematysiu, daugiau nesutiksiu.

Vyro pamąstymas

1. O mano vyreli, mano dobilėli, ko pabūgai? Ar blogų darbelių, ar sunkių metelių pačiam gražumėly, pačioj jaunumėlėj?
2. Nei šiaurių vėjelių buvo, nei bangių lietelių lijo; pa-

* Čėseliu – laiku, metu. (Red.)

** Parėdys – aprens, papuoš. (Red.)

*** Budavoja tavei – stato tau. (Red.)

**** Sierą – pilką. (Red.)

***** Siratėlę – našlaitėlę. (Red.)

laužė tokį ąžuolėlį, paskynė mano dobilėlį.

3. O mano vyreli, palieki mane siratėlę dideliame vargely; o kur aš eisiu, niekur aš nerasiu tokios patiekėlės*; palieki su mažais vaikeliais.
4. Visi nubars mane siratėlę, visi nustumdys; nerasiu nei jokios užvėjėlės, nei jokio užstojėlio.
5. O mano vyreli, įtraukei mane į didį vargelį, į dideles ašarėles.
6. O kad aš tave turėjau, didelį turtelį turėjau kaip didžiausią palocėlį**: visi mane pamatė, visi mane pažino; o nū*** kur einu, niekur draugo negaunu; o aš tik viena, o aš tik biedna****.
7. O mano vyreli, tu ten rasi didelę patiekėlę; pulk po kojelių pirmiau mano tėveliui, mano motinėlei.
8. Aš tau parašyčiau margą gromatėlę savo graudžiomis ašarėlėmis iki tėvelio, iki motinėlės.
9. Pulk po kojelių mano motinėlei gimdytojelei, mano tėveliui augintojėliui.
10. O priimkite savo žentelį, mano vyrelį, už baltų rankelių, o užstokite ant vėlių durelių, o atdarykit vėlių dureles; tik jūs pirmesni, tik jūs kytresni*****, o atdarykite vėlių dureles, o pasodinkite į vėlių suolelį!

(Kad jau arti kapų)

11. O atkelkite vėlių vartelius, o atdarykite vėlių dureles, o priimkite mano vyrelį, o pasodinkite į vėlių suolelį, į lemtą pulkelį (kad nebūtų vėlių pultas).

Dukters pamąstymas

1. Dukrele mano lelijėle! Aš mislijau* – užauginsiu sau didelį užvadėlį; aš mislijau – mano kojeles rankes pavaduosi; dabar aš ant jaunų kojelių turiu stoti.

* Patiekėlės – paguodos, džiaugsmo. (Red.)

** Palocėlį – rūmus. (Red.)

*** Nū – dabar. (Red.)

**** Biedna – vargšė. (Red.)

***** Kytresni – gudresni, protingesni. (Red.)

* Mislijau – galvojau, maniau. (Red.)

2. O kad aš taip būčiau sulaukusi, kaip žmonių motinė-
lės: užsiauginusi, į marteles išleidusi su linksma šir-
dele, su rūtų kvietkele, su šilkų kaspinėliais, su kank-
lelėmis, su būgneliais, su gražiomis dainelėmis.
3. Ogi man dabar, ogi dabar išleidžiu su rūščia širdede,
su graudžiomis ašarėlėmis; o suprašiau visą giminė-
lę su varpeliais, su vargonėliais ant savo dukrelės
mergvakarėlio; su rūščiomis širdelėmis, su graudžio-
mis ašarėlėmis susirinko didelis pulkelis.
4. Būk palugni, būk pakarni**, o palenk galvelę visiems
draugams, visiems kaimynėliams, kurie tau kelelius
taisys, už gražias giesmeles, kurie tave apsėdi, ku-
rie nepatingėjo.
5. Pasiklonioki*** ir visoms giminėlėms, kurios susirin-
ko, kurios aplankė paskutinį kartelį; paskutinį kar-
telį susirinko visos bendrės, visos seselės ir brole-
liai, ir kiemo draugilėliai; skirkis pulkelį, rinkis parėdkėlę****.
6. Aušrelė aušta, saulelė teka, skirkis brolelių, rinkis
pamergėles, sodink į suoloelį, sodink už stalelio, čė-
sas keliauti tolimą kelelį į tavo tėviškėlę.
7. Žmonių motinėlės išleidžia dukrelę į žmonių marte-
les, jos susigrąžins į sugrąžtėlius, jos pasimatys.
8. Mano dukrele, vėlių marte! O aš išleisiu į vėlių
marteles, jau aš nesugrąžinsiu, jau aš nematysiu.
9. O mano dukrele, ką tik buvai pražydusi į pačius žie-
delius. O mano lelijėle baltoji! O mano rožele rau-
donoji! O mano nėgelkė***** kvepiančioji! O mano
gvazdikėli pilnavidurėli! O mano rūtele žalioji! O
katros išleidžia į svetimą šalelę, į žmonių marteles,
o aš savo dukrelę į aukštą kalnelį, į sierą žemelę,
į vėlių marteles.
10. O aš lankysiu anksti ir vėlai savo dukrelės kapelį;
o aš aplaistysiu savo graudžiomis ašarėlėmis tavo
kapelį; o kokių žolynėlių išdygsi, o kokiomis šake-
lėmis iššakosi, o kokiais lapeliais išsprogsi, kokiais
žiedeliais pražysi?

** Palugni, pakarni – nuolanki, nusizėminusi, paklusni. (Red.)

*** Pasiklonioki – nusilenk. (Red.)

**** Parėdkėlę – apdarą. (Red.)

***** Nėgelka – gvazdikas. (Red.)

11. Kad ir išdygsi, kad ir išlaposi, – visi žolynėliai ir
vėl pavyto nuo mano ašarėlių belaistant.

Lietuviškos dainos, t. III, užrašė Antanas Juška, Vilnius: Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1954, 82–83, 298–301,
304–307.